

Beslutning om utelukkelse av Bharat Heavy Electricals Ltd.

Juni 2017

Innledning

KLP har besluttet å utelukke Bharat Heavy Electricals Ltd. (BHEL) fra KLP og KLP-fondenes (KLP) investeringer senest 1. juni 2017. Bakgrunnen for anbefalingen er Statens Pensjonsfond Utlands (SPUs) utelukkelse av selskapet iht. utelukkelseskriteriet om alvorlig miljøskade. Beslutningen fra SPU ble offentliggjort den 5. mai 2017.

BHEL er et indisk selskap med staten som største eier. Selskapet leverer produkter og tjenester til kraftsektoren, og tar blant annet på seg oppdrag med å bygge kraftverk.¹

KLP og KLP-fondenes beholdning var 3,2 millioner NOK da nedsalget startet.

Hendelse og selskapets involvering

I 2013 godkjente myndighetene i Bangladesh byggingen av et kullkraftverk som ligger i nærheten av grensen til det nasjonale verneområdet Sundarbans. Sundarbans er en av verdens største mangroveskogområder, og har høy biodiversitet.² Innenfor verneområdet ligger to verdensarvområder, i tillegg til ett verdensarvområdet på indisk side.³

BHEL ble tildelt prosjektet av National Thermal Power Company Ltd. (NTPC) og Bangladesh Power Development Board, som har et *joint-venture* avtale om bygging og drift av kraftverket. NTPC ble anbefalt ekskludert av Etikkrådet i desember 2014 for det

¹ *BHEL Årsrapport 2015-2016*, side 14, 2016, (URL: http://www.bhel.com/financial_information/pdf/15-16/BHEL%20Annual%20Report%202015-16.pdf)

² *Report on the Mission to the Sundarbans World Heritage Site, Bangladesh, From 22 to 28 March 2016*, Naomi Doak, Mizuki Murai og Fanny Douvere, June 2016 (URL: <http://whc.unesco.org/en/documents/148097>)

³ *Tilråkning om å utelukke Bharat Heavy Electricals Limited fra Stens pensjonsfond utland*, Etikkrådet, Desember 2016, (URL: <https://nettsteder.regjeringen.no/etikkradet-2017/files/2017/05/Tilr%C3%A5dning-BHEL.pdf>)

samme prosjektet (NTPC er ekskludert av KLP under kullkriteriet⁴). Etikkrådet skriver følgende om byggingen av kraftverket i sin tilrådning:

Det er to forhold som utgjør en betydelig risiko for miljøskade i prosjektet. Transport til kraftverket i byggefasen vil i hovedsak skje på kjøll gjennom Sundarbans. Skipsleia inn til oppankringsplassen går svært nær grensen til et verdensarvområde. Omlasting og transport vil medføre en økt risiko for uhell og ulykker med utslipp svært nær sårbare områder, og denne risikoen er en direkte følge av kraftverket og dets lokalisering.

En annen risiko er knyttet til at svært store mengder elve- og havbunn skal mudres. Når store mengder masse fjernes fra elvebunnen eller dumpes, fører det til en betydelig økning i partikler som fraktes med vannstrømmene. Det er høy risiko for at denne aktiviteten kan belaste den allerede truede mangroveskogen og livet i vassdrag og tilstøtende sjøområder, som også er viktig for lokalbefolkningen. Samtidig vil bunnforholdene endres i verneområder for truede elvedelfiner.

...

Det er neppe mulig å gjennomføre bygging av et kullkraftverk på denne lokaliteten uten at dette i seg selv utgjør en høy risiko for å påføre miljøet alvorlig skade, selv med omfattende nye tiltak. I denne saken har selskapet tilsynelatende heller ikke i tilstrekkelig grad vurdert hva som må gjøres for å beskytte miljøet. Samtidig er det en rekke forhold knyttet til transport som ikke er tilfredsstillende adressert og håndtert. Gjentakende ulykker illustrerer at risikoen er reell. I sum tilsier dette en vesentlig forhøyet risiko for uønskede hendelser i et unikt og svært sårbart område. Rådet legger også betydelig vekt på at UNESCO har uttrykt sterk bekymring for risikoen ved prosjektet og at de senere også ber om at hele prosjektet stanses og relokaliseres, og at IFC sine anbefalinger for slike situasjoner ikke er fulgt.⁵

⁴ KLP-listen publisert på klp.no (URL: KLP-listen, https://www.klp.no/polopoly_fs/1.35753.1489393870!/menu/standard/file/KLP-LISTEN_13%2003%202017_ENGLISH.pdf)

⁵ *Tilrådning om å utelukke Bharat Heavy Electricals Limited fra Stens pensjonsfond utland*, Etikkrådet, Desember 2016, (URL: <https://nettsteder.regjeringen.no/etikkradet-2017/files/2017/05/Tilr%C3%A5dning-BHEL.pdf>)

Analyse

I likhet med SPU utelukker KLP selskaper som forårsaker alvorlig miljøskade. I dette tilfellet er det snakk om risikoen for fremtidig skade på miljøet i området rundt kullkraftverket. Opplysningene i Etikkrådets tilråding indikerer at Bharat Heavy Electricals ikke har implementert tilstrekkelige tiltak for å redusere risikoen for alvorlig skade på et sårbart området, og det settes også spørsmålstegn ved om det i det hele tatt er mulig å gjennomføre prosjektet på en forsvarlig måte i dette området. KLP finner ingen nye opplysninger som tilsier at situasjonen har endret seg siden Etikkrådet ga sin tilråding i desember 2016.

KLP finner derfor ingen grunn til å avvike fra konklusjonen om at det foreligger en uakseptabel risiko for at Bharat Heavy Electricals Ltd. medvirker til alvorlig miljøskade.

Beslutning

Selskapet Bharat Heavy Electricals Ltd. utelukkes fra KLP og KLP-fondenes investeringer senest 1. juni 2017.